

Innføring av standardiserte tobakkspakninger

1. juli trer lovbestemmelsen om standardiserte tobakkspakninger i kraft. Formålet er å hindre at barn og unge begynner å røyke eller snuse.

Forskning viser at tobakkspakkenes utforming med utradisjonelle farger og designelementer fungerer som reklame. Studier viser også at brukerne oppfatter standardiserte tobakkspakninger som mindre attraktive enn tilsvarende pakninger med logo eller merkevaredesign (hittil ordinære pakker). Brukerne vurderer også standardiserte pakninger til å inneholde et produkt med dårligere kvalitet og dårligere smak.

– Vi vet at unge blir påvirket av utseendet på tobakkspakningene. Det er ingen som ønsker at barn og unge skal begynne med tobakk. Med reklamefrie pakninger setter vi en stopper for markedsføringen rettet mot de yngste blant oss, sier helse- og omsorgsminister Bent Høie.

Reguleringen innebærer at tobakkspakningene skal ha mørkegrønn farge og lik utforming. Skriften som angir merke og variant skal standardiseres. Producentens logo og designelementer som farger og symboler skal ikke brukes hverken på pakninger eller produkter. Det vil være en overgangsperiode på ett år før alle produktene som selges i butikk må være standardiserte. Norge er det fjerde landet som innfører standardiserte tobakkspakninger, etter Australia, England og Frankrike. Flere land er i ferd med å følge etter. En omfattende kunnskapsoppsamling fra det australske helsedepartementet konkluderer med at innføringen av standardisert innpakning har hatt ønsket effekt. Folkehelseinstituttet har gått gjennom tilgjengelig forskning om standardisert innpakning av tobakk og kommer til samme konklusjon: «Sett under ett støtter forskningen som er

gjort på standardiserte tobakkspakninger opp under antagelsen om at standardisert innpakning av tobakk vil kunne endre oppfatninger og holdninger som i sin tur vil bidra til nedgang i røyking.»

Fra 1. juli vil det også være forbudt å bruke e-sigaretter på steder der det er røykeforbud. Det vil blant annet si i alle lokaler og på alle transportmidler hvor allmennheten har adgang, og i arbeidslokaler.

Bakgrunnen er at eksponering for damp fra e-sigaretter vil kunne innebære helse- og sykdomsrisiko for enkelte sårbare grupper. Kommunene og Arbeidstilsynet vil føre tilsyn med forbudet på samme måte som de i dag gjør for røykeforbudet.

notabene,
adv., lat.,
merk vel,
vel å merke
(forf. NB).

TILBAKEBLIKK

1917

Nordraak og «Ja, vi elsker»

Komponisten Rikard Nordraak hører «Ja vi elsker» framført for første gang i Berlin i 1864 på initiativ av tannlege Amundsen:

(Aftenposten 30. jan. 1917 aftennummer nr. 53)

Tandlæge Amundsen, Norges ældste tandlæge, skriver til «Aftenposten»:

I «Moss Tilskuere» for 23. desember 1916 staar, at herrerne sjøløitnant Wille, sjøløitnant Chr. Schmidt, løitnant Johan Hertzberg løitnant Thorkild Bang og løitnant Louis Lund var de første, som sang «Ja, vi elsker...» for Nordraak.

Dette er ikke ganske riktig. Nordraak hørte fædrelandssangen firstemmig i Berlin i januar 1864. Undertegnede hadde nemlig faat dannet en dobbeltkvartet der. Den bestod av 3 svensker, 2 dansker, 1 finne og 3 nordmænd. Hr. Hamerik hadde faat partituren av «Ja, vi elsker» av Nordraak og viste mig den.

«Den må vi synge», sa jeg. «Nei!» sa Hamerik, «jeg har ikke engang lov til at vise den frem!» Jeg ga mig ikke, fik min vilje igjennem, fik den utskrevet og

instruert av H., som dog ikke vilde være tilstede, naar vi sang den for Nordraak. Undertegnede fik laant Hameriks stemmegaffel og en aften, som Nordraak at og læste avisen, gik kvartetten op paa en forhøining i enden av salen hos restauratør Beuster i Französische Strasse og sang først «Vårt land, vårt land», saa stemte vi i med «Ja, vi elsker...». I det samme vi hadde intoneret, sprang Nordraak op, blev blek og stod og stirret paa os aldeles fortaapt. Vi sang 3 vers.

Da kom Nordraak styrtende op til os, omfavnet og kysset mig og var ellevild. Taarerne randt ned over kinderne paa ham, og han sa: «Dette har jeg dig at takke for, kjære ven, og aldrig vil jeg glemme dig og denne herlige stund, da jeg første gang faar høre, hvordan det klinger.» Jeløen, 20de januar 1917.
Olaf Amundsen
Tidende nr. 3, mars, 1917

1967

Ikke på høringslisten

Det synes overveiende sannsynlig at Norge vil søke om medlemskap i Fellesmarkedet, og store deler av vårt folk er opptatt av hva det vil bety for

dem hvis vi kommer inn som medlem. En rekke organisasjoner er spurt om sitt syn og har vurdert saken ut fra hva de antar tjener medlemmenes og landets interesse. N.T. F. er ikke blant disse organisasjoner – så vidt vi forstår fordi tiden ikke har tillatt det. Noen særlig betydning for hovedspørsmålet (...) ville neppe en uttalelse fra N.T.F. hatt. Vi skal heller ikke spekulere over hva som i så fall ville blitt sagt.
Fra Tidende nr. 6, juni

2007

Få eldre med gebiss

Antall eldre ved sykehjemmene i Bergen som bruker gebiss er nesten halvert de siste 15 årene, melder Bergens Tidene, og viser til en undersøkelse foretatt av Institutt for klinisk odontologi ved Universitetet i Bergen. Forskerne er overrasket over at utviklingen har gått så raskt: – Det har skjedd en dramatisk reduksjon. Tannløshet i vårt samfunn er et utdøende fenomen, sier førsteamanuensis Gunhild Strand.
Fra Tidende nr. 7, mai

